
SAVAŞ SUÇLARI, TECAVÜZ, TOPLU KATLIAMLARIN GÖRÜLDÜĞÜ YUGOSLAVYA MAHKEMESİ KAPILARINI KAPATTI

-

25.12.2017

BBC (22 Aralık 2017)

Kuruluşundan bu yana 161 davaya bakan, 90 kişiyi mahkum eden, 19 kişinin beraatine karar veren ve 4 bin 650 tanığı dinleyen mahkeme, tam 10 bin gün mesai yaptı.

Hollanda'nın Lahey kentinde 24 yıldır çalışmalarını sürdüren uluslararası mahkeme, kurulduğu günlerdeki gibi, kapanırken de tartışmaların odağında yer aldı.

Savaş suçu nedeniyle 20 yıllık hapis cezası onanan eski Hırvat general Slobodan Praljak, 29 Kasım'da duruşma salonunda siyanür içerek yaşamına son verdi.

Bu trajik gelişme ile birlikte, 24 yıldır yüzlerce acı anıya tanıklık eden mahkeme salonlarının da kapısına kilit vuruldu.

Kurucu lider Josip Broz Tito'nun ölümünün ardından Yugoslavya Federal Cumhuriyeti'nde ortaya çıkan bölünme ve iç çatışmalar üzerine, uluslararası mahkemenin kurulması gündeme geldi.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) 827 sayılı kararı ile 1993 yılında 2. Dünya Savaşı'nın ardından Avrupa'da ilk kez bir uluslararası mahkeme kuruldu.

Avrupa ülkeleri, ABD ve Rusya, eski Yugoslavya'daki savaşı körükleyenleri biraz olsun frenler umuduyla ICTY'nin kuruluşuna destek verdiler. Ancak, mahkeme süreci oldukça yavaş başladı. Lahey'de mahkemenin kurulacağı bina arayışı, savcı ve yargıç heyetinin belirlenmesi, uygulanacak prosedür konusunda görüş birliği sağlanması gibi etkenler nedeniyle çalışmalar oldukça yavaş ilerledi.

En zor olanı da, Yugoslavya'da iç savaşın devam etmesi nedeniyle savcılarının, yerinde kanıt toplama ve tanık dinleme konusunda yeterince çalışma yapamamasıydı.

Mahkeme kuruluşundan itibaren yoğun eleştirilere hedef oldu. Nisan 1995'de ilk kez Bosnalı Sırp politikacı Dusko Tadić Lahey'de hakim karşısına çıktı. Mahkûmların tutulduğu kamplardaki suçlardan dolayı 20 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Sırp politikacı, cezasının üçte ikisini tamamladıktan sonra tahliye edildi. ICTY'nin Belçikalı Savcısı Serge Brammertz, sürecin uzun sürdüğünü kabul ediyor. Ancak Hollanda Televizyonu'na (NOS) konuşan Brammertz sonuçtan memnun.

Savcı Brammertz, "Mahkeme olmasaydı ne olurdu? Soykırımın mimarları Mladiç ve Karadziç hala önemli görevlerde mi kalacaktı? Belki de hala savaş devam ediyor olacaktı" diyor.

ICTY, uzun süre düşük rütbe ve yetkili kişileri yargılamakla eleştirildi. Üst düzey bir çok suçlu, iç savaştan yararlanarak izin kaybettirmeyi başardı. Ancak uluslararası tepkiler üzerine, 2001 yılında Sırbistan lideri Slobodan Miloşeviç Lahey'e getirildi.

Kosova'da bağımsızlık isteyen Arnavutlar'ın aşırı şiddet kullanılarak bastırılmasından sorumlu tutulan Sırp lider, 2006 yılında Lahey yakınlarındaki Scheveningen cezaevindeki hücresinde ölü bulundu. Hakkındaki dava düşen Miloşeviç'in ölüm nedeni kalp krizi olarak açıklandı.Ardından, 2008 yılında uzun süre bir alternatif tedavi merkezinde saklanan Bosnalı Sırp lider Radovan Karadziç, Belgrad'da yakalanarak, Lahey'e gönderildi.

Uzun süren yargılama sonunda Karadziç, mahkemenin soykırım olarak tanıdığı Srebrenitsa'da 8 binden fazla Müslüman erkeğin öldürülmesi olayı nedeniyle 40 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

<http://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-42451115>

Kaynak/Source: